

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. Název problému a jeho charakteristika

Rozpočtové opatření pro rok 2020 a aktualizace střednědobého výhledu rozpočtu 2021 – 2023 související s potřebou řešení negativních ekonomických dopadů „koronavirové“ krize.

2. Konstatování současného stavu a jeho analýza

V rámci předkládaného návrhu usnesení jsou formou rozpočtového opatření řešeny předpokládané dopady tzv. „koronavirové“ krize v roce 2020. Vzhledem k tomu, že dopady v oblasti příjmů z daní mají přesah i do výhledových let, je součástí tohoto návrhu usnesení předložena také úprava střednědobého výhledu rozpočtu.

2.1 Dopady vyplývající z vládních opatření a opatření státu

Příjmy z daní:

Největší propad v příjmové stránce rozpočtu je očekáván v příjmech z tzv. cizích daní. Dle informací dostupných k datu zpracování podkladů je tento propad v rozpočtu města Plzně vyčíslen pro rok 2020 ve výši 560 mil. Kč. V letech střednědobého výhledu rozpočtu je očekáván propad 450 mil. Kč v roce 2021 a 225 mil. Kč v roce 2022. Naopak v roce 2023 je očekáváno navýšení o 170 mil. Kč. Na příjmech z cizích daní se podílejí také městské obvody. Z uvedených částek činí dopad do rozpočtů MO v úhrnu cca 62 mil. Kč pro rok 2020, cca 50 mil. Kč pro rok 2021 a cca 25 mil. Kč pro rok 2022. Navýšení příjmů z daní v roce 2023 představuje pro rozpočty MO částku cca 19 mil. Kč. O uvedených dopadech byli starostové městských obvodů informováni dopisem Bc. Šloufa, MBA, člena RMP dne 11. 5. 2020.

Po celou dobu trvání nouzového stavu byly sledovány a vyhodnocovány dostupné informace o vývoji ekonomiky a dopadech některých opatření na veřejné rozpočty. První informace o dopadech do daňových příjmů veřejných rozpočtů bylo možné čerpat z podkladů k první novele zákona o státním rozpočtu na rok 2020. Na základě tohoto podkladu byl vyčíslen dopad do rozpočtu Plzně v roce 2020 ve výši 400 mil. Kč vč. dopadu do rozpočtů MO ve výši cca 44 mil. Kč. I o tomto předpokladu vč. rizika dalšího upřesňování této částky a rizika dopadů i do výhledových let byli informováni starostové městských obvodů dopisem Bc. Šloufa, MBA, člena RMP dne 26. 3. 2020 tedy tak, aby MO mohly včas reagovat a zajistit alokaci volných prostředků např. z přebytků hospodaření za rok 2019.

Dalšími podklady pro úpravu příjmů z daní v rozpočtu Plzně byly zejména:

- makroekonomická predikce – duben 2020 vycházející z údajů známých k 31. 3. 2020
- přehled hlavních ukazatelů predikce fiskálních příjmů ČR na základě datových zdrojů uzavřených 6. 4. 2020
- druhá novela zákona o státním rozpočtu z 20. 4. 2020
- aktualizovaná daňová predikce MF ČR pro kraje a obce v letech 2020 – 2023 po zpracování dopadů tzv. „koronavirové“ krize zveřejněná dne 24. 4. 2020
- důvodové zprávy a tiskové zprávy k zákonům týkajících se opatření na zmírnění dopadů krizových opatření souvisejících s výskytem nemoci COVID-19 na ekonomiku
- otevřený dopis ministryně financí v záležitosti kompenzačního bonusu a jeho dopadu do územních rozpočtů

Na očekávaný výběr daní v roce 2020 mají vliv kromě přímých dopadů krizových opatření v souvislosti s ochranou veřejného zdraví (např. uzavření provozoven, růst nezaměstnanosti, čerpání nemocenských dávek – OČR a karantény) také opatření na podporu ekonomiky. Mezi opatření s dopadem na výši daňových příjmů města patří zejména:

- prominutí červnových záloh na daň z příjmu fyzických a právnických osob, možnost úpravy výše záloh, možnost posečkání nebo rozložení daňových povinností
- kompenzační bonusy pro OSVČ a malá s.r.o., které jsou vypláceny jako vratka daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (úprava týkající se s.r.o. nabytí účinnosti 3.6.2020)
- zpětné uplatnění daňové ztráty v rámci tzv. protikrizového daňového balíčku (k datu zpracování podkladů je tato úprava ve stavu po 3. čtení v PSP ČR, postoupeno k projednání v Senátu).

V daňové predikci MFČR, ze které vychází předkládaná úprava daní v rozpočtu města, není zahrnut dopad na základě úprav zákonů projednávaných v posledním květnovém týdnu, tzn. dopad vyplácení kompenzačního bonusu pro s.r.o. a dopad úpravy některých daňových zákonů v rámci tzv. protikrizového daňového balíčku. Dopady těchto opatření na veřejné rozpočty v roce 2020 prezentované v důvodových a tiskových zprávách činí v přepočtu pro město Plzeň v úhrnu cca 200 mil. Kč. Po započtení aktuálních nižších odhadů pro dopady kompenzačních bonusů určených pro OSVČ, které jsou v úpravě daňových příjmů již zapracovány v původní predikované výši, činí riziko nenaplnění daňových příjmů v rozpočtu Plzně z titulu naposledy projednávaných opatření cca 160 mil. Kč.

Dopad do jednotlivých rozpočtů v rámci Plzně (v tis. Kč):

MMP	142 370
MO Plzeň 1	4 072
MO Plzeň 2 – Slovany	3 436
MO Plzeň 3	5 728
MO Plzeň 4	2 825
MO Plzeň 5 – Křimice	319
MO Plzeň 6 – Litice	287
MO Plzeň 7 – Radčice	232
MO Plzeň 8 – Černice	289
MO Plzeň 9 – Malesice	212
MO Plzeň 10 - Lhota	230

Dalším rizikem s dopadem do daňových příjmů jsou rizika uvažovaných scénářů makroekonomických predikcí poplatných k datu zpracování a jejich postupné upřesňování. Makroekonomická predikce MF ČR, na kterou se odvolává druhá novela zákona o státním rozpočtu, byla zpracována na základě údajů známých k 31. březnu 2020. V makroekonomické predikci bylo uvažováno se scénářem, že se v Evropě podaří ve 2. čtvrtletí 2020 situaci zvládnout a následně bude ekonomická aktivita pozvolna oživovat. Letošní pokles HDP byl v této predikci odhadován na 5,6 %. V květnu proběhlo šetření makroekonomických prognóz (tzv. Kolokvium), které provádí MF ČR s cílem zjistit názor relevantních institucí na budoucí vývoj české ekonomiky. Ve vztahu k HDP respondenti šetření v průměru počítají s propadem HDP v roce 2020 o 7,6 %. Odhady jednotlivých respondentů se pohybovaly v rozmezí od 5,6% do 11 % poklesu HDP. Prognóza ČNB uvádí pokles HDP o 8% (Zpráva o inflaci II/2020 na základě informací dostupných k 24. 4. 2020).

Skutečný vývoj daňových příjmů v rozpočtu Plzně v současné době odpovídá výše uvedeným opatřením. V měsíčním plnění se propady v inkasu jednotlivých daní začínají projevovat již v dubnu u inkasa DPH a DPPO. V květnu je významný propad u DPH a DPFO ze závislé činnosti zejména vlivem zahájení vyplácení kompenzačních bonusů. V úhrnu vykazují příjmy z cizích daní za období leden – květen 2020 nižší inkaso o 5,7 % oproti plnění za stejné období v roce 2019.

Další vývoj příjmů z daní stejně jako avizovaný kladný efekt přijatých stabilizačních opatření do těchto příjmů lze v současné době jen obtížně vyhodnotit. Dopady zpětného uplatnění daňové ztráty, které je v legislativním procesu, také závisí na konečné podobě úpravy zákona. Zároveň probíhá diskuze ohledně zmírnění dopadů výplaty kompenzačních bonusů na obce a kraje. Dne 8. 6. 2020 byl projednáván vládou návrh zákona o zmírnění dopadu poklesu daňových příjmů obcí v roce 2020 formou neúčelového příspěvku. Ke dni zpracování důvodové zprávy je tento zákon schválen vládou a podléhá dalšímu legislativnímu procesu. Dle verze návrhu zákona schváleného vládou by pro město Plzeň tento příspěvek znamenal náhradu ve výši cca 210 mil. Kč. Dne 8. 6. 2020 byla vládou schválena další v pořadí třetí novela zákona o státním rozpočtu. Propočtení snížení příjmů v oblasti sdílených daní v rámci této novely cca odpovídá dopadům vyplývajícím z novel zákonů projednávaných v květnu, jak je uvedeno v textu výše.

V dalším období budou i nadále vyhodnocovány dostupné informace o vývoji ekonomiky a zároveň budou v rámci rozpočtu MMP vyhodnocovány a zajišťovány možné zdroje pro případný další propad daňových příjmů.

Případný další negativní dopad na příjmovou stránku rozpočtu bude po vyčerpání a zvážení všech možných vlastních volných zdrojů řešen v rámci přípravy rozpočtu MMP, příp. střednědobého výhledu rozpočtu MMP v daném pořadí následovně:

- provozní (běžné) výdaje odborů MMP a městské policie budou sníženy o 5%
- příspěvky na provoz PO budou sníženy o 5% s ohledem na pokrytí mzdových nákladů v souladu s nařízením vlády a výši prostředků ve vlastních fondech
- provozní transfery budou sníženy min. o 5%
- bude provedena revize provozního transferu PMDP
- bude provedena revize prostředků provozních rezerv (ostatní provozní výdaje)
- provozní (běžné) výdaje do městského majetku správců majetku budou sníženy o 5%
- bude provedena revize „nutných“ investic z investičních fondů PO s ohledem na stav spravovaného majetku, na základě této revize budou stanoveny odvody z investičních fondů PO
- bude provedena revize stavebních a nestavebních investic s ohledem na rozpracovanost z roku 2020, při zařazování „nových“ investic do rozpočtu budou upřednostněny projekty na rekonstrukce stávajícího majetku, projekty kryté úvěrem EIB nebo dotačními prostředky s minimálním dopadem do následných provozních výdajů.

Příjmy z parkování:

Krizovým opatřením vlády byla v období od 16. 3. 2020 do 27. 4. 2020 zakázána platnost parkovacích řádů. Výpadek příjmů vlivem tohoto opatření je zapracován ve výši 6 mil. Kč.

Příjmy z daní v oblasti hazardních her:

Krizovým opatřením vlády byl v období od 14. 3. 2020 do 11. 5. 2020 zakázán provoz heren a kasin. Výpadek příjmů z daní v oblasti hazardních her je v rámci úprav rozpočtu zapracován ve výši 25 mil. Kč.

Příjmy z úroků:

S probíhající „koronavirovou“ krizí souvisí nepřímo také postupné snižování úrokových sazeb vkladů, které je odrazem vývoje REPO sazby ČNB. REPO sazba v roce 2020 doznala již čtvrté úpravy, přičemž na začátku roku dosáhla po letech svého maxima (výše 2,25 naposledy v roce 2008, v posledních třech letech postupné zvyšování z hodnoty 0,05 v roce 2017).

7.2.2020	2,25
17.3.2020	1,75
27.3.2020	1,00
11.5.2020	0,25

V souvislosti s vývojem úrokových sazeb a na základě vyhodnocení dosavadního plnění rozpočtu v letošním roce je zapracováno snížení až v letech střednědobého výhledu rozpočtu o 5 mil. Kč.

Místní poplatky - poplatek z pobytu:

V období od 16. 3. 2020 do 25. 5. 2020 byl krizovým opatřením vlády zakázán provoz ubytovacích služeb. Snížení rozpočtu o 3,5 mil. Kč vyplývá z naplnění tohoto příjmu v rozpočtu Plzně za 1. čtvrtletí. Na rozpočtovanou výši poplatku nemá vliv prodloužení splatnosti poplatku z pobytu do 31. 10. 2020 v souladu s opatřením města č. 3 „Plzeňské 12“.

Správní poplatky:

V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, omezením volného pohybu osob a omezením úředních hodin úřadů lze reálně očekávat výpadek příjmů ze správních poplatků. Zapracováno je snížení u Odboru správních činností MMP o 4 mil. Kč. Odhady dopadů vychází z plnění rozpočtu v období leden – květen a propadu příjmů ze správních poplatků v období trvání nouzového stavu se zohledněním rozpočtované výše tohoto příjmu.

Sankční platby:

S vyhlášením nouzového stavu, omezením volného pohybu osob a omezením platnosti Parkovacího řádu města souvisí také výpadek příjmů z pokut. Příjmy z pokut vlivem těchto opatření jsou poníženy u městské policie o 1,5 mil. Kč a u Odboru správních činností o 1,5 mil. Kč.

Ostatní poplatky a odvody:

V období od 14. 3. do 27. 4. 2020 byl krizovým opatřením vlády zakázán provoz autoškol. Je tedy očekáván výpadek příjmů za zkoušky z odborné způsobilosti žadatelů o řídičské oprávnění. V rozpočtu Odboru registru vozidel a řidičů je ponížen příjem o 1 mil. Kč.

2.2 Dopady vyplývající z opatření města

Posílení rozpočtu výdajů u dotčených správců rozpočtu MMP o zvýšené náklady související se zajištěním ochrany osob:

V souvislosti s těmito náklady jsou posíleny rozpočty:

- Odboru vnitřní správy (o částku 21,7 mil. Kč)
- Kanceláře primátora (o částku 0,9 mil. Kč)
- OZS – správy domů (o částku 1,5 mil. Kč)

- KŘTÚ – SVS – Komunikace (o částku 1,1 mil. Kč), přičemž v tomto případě se jedná o vynaložení prostředků na stavební úpravy v areálu Karlov v souvislosti s usnesením vlády, kterým bylo uloženo hejtmanům ve spolupráci se starosty obcí s rozšířenou působností zajistit systém péče o osoby bez přístřeší a osoby vykázané z důvodu domácího násilí, u nichž bylo diagnostikováno onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS CoV-2 a nebyly hospitalizovány, nebo jimž byla nařízena karanténa.
- KŘTÚ – SVS – Terminály (o částku 0,01 mil. Kč)
- Kanceláře ředitele technických úřadů (o částku 0,5 mil. Kč)

Dopady „Plzeňská 12“ (usnesení RMP č. 296 ze dne 15.4.2020):

Uvedena pouze opatření s dopadem do rozpočtu města zapracovaným v rámci předkládaného rozpočtového opatření. Realizace opatření města nemá významný vliv do střednědobého výhledu rozpočtu.

Opatření č. 1/12 a č. 2/12:

Příjmy z pronájmu u správce rozpočtu Odbor vnitřní správy – Měšťanská Beseda poníženy o 1,7 mil. Kč a u správce rozpočtu OZS – správa domů poníženy o 11 mil. Kč. Sankční platby v rozpočtu Odboru bytového poníženy o 0,5 mil. Kč.

Opatření č. 9:

Navýšeny provozní příspěvky základním školám a školním jídelnám celkem o 1,7 mil. Kč. Zvýšení příspěvku na provoz příspěvkové organizace Dětské centrum Plzeň o 0,3 mil. Kč. Zvýšení příspěvku na provoz příspěvkové organizaci Správě veřejného statku MP o 0,2 mil. Kč.

Opatření č. 10

Posílení ukazatele provozní transfery jiným organizacím u rozpočtu Odboru sociálních služeb ve výši 0,8 mil. Kč.

Na výše uvedené dopady ať už se jedná o dopady vyplývající z krizových opatření vlády nebo města (vyjma dopadů do příjmů z daní) byla v rámci přípravy alokována částka 250 mil. Kč, z níž byla na základě již přijatých usnesení orgánů města uvolněna částka 25 mil. Kč (ZMP č. 66 ze dne 27. 4. 2020 – 10 mil. Kč pro Odbor vnitřní správy na zvýšené náklady související se zajištěním ochrany osob, ZMP č. 100 ze dne 11. 5. 2020 – 15 mil. na realizaci opatření č. 11/12). V rámci tohoto rozpočtového opatření a úpravy střednědobého výhledu rozpočtu je na dopady do příjmové a výdajové stránky rozpočtu města spotřebována částka 99,2 mil. Kč. Zůstatek ve výši 125,8 mil. Kč bude alokován ve Fondu rezerv a rozvoje města Plzně pro další použití při plnění přijatých opatření.

2.3 Zajištění finančního krytí

- zůstatek přebytku z roku 2019
- využití volných prostředků Fondu rezerv a rozvoje města Plzně po přehodnocení nezbytnosti některých účelově blokových prostředků
- dočasné využití rezervy Fondu rezerv a rozvoje města Plzně na financování akcí VHI
- dividenda od společnosti Plzeňská teplotenská, a.s.
- příjmy z prodeje majetku nad rámec příjmů zapracovaných v rámci schváleného rozpočtu města
- revize schválených jmenovitých seznamů stavebních investic

3. Předpokládaný cílový stav

Schválit rozpočtové opatření a střednědobý výhled rozpočtu v letech 2021 – 2023.

4. Navrhované varianty řešení

Dle bodu II návrhu usnesení.

5. Doporučená varianta řešení

Navrhovaná varianta je jediná.

6. Finanční nároky řešení a možnosti finančního krytí

Dle bodu II návrhu usnesení.

7. Návrh termínů realizace a určení zodpovědných pracovníků

Dle bodu III návrhu usnesení.

8. Dříve přijatá usnesení orgánů města nebo městských obvodů, která s tímto návrhem souvisejí

RMP č. 296 ze dne 15. 4. 2020

https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=99760

9. Závazky či pohledávky vůči městu

Nešetří se.

10. Přílohy

Příloha č. 1 – Rozpočtové opatření schvalované v gesci ZMP

Příloha č. 2 – Aktualizovaný Střednědobý výhled rozpočtu MMP

Příloha č. 3 – Souhrnný přehled změn rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu MMP 2020 – 2023

Příloha č. 4 – Aktualizovaný jmenovitý seznam stavebních inv. akcí rozpočtu MMP

Příloha č. 5 – Aktualizovaný seznam inv. akcí rozpočtu Odboru investic MMP

Příloha č. 6 – Fond rezerv a rozvoje MMP včetně úprav

Příloha č. 7 – Usnesení Finančního výboru ZMP (bude předloženo na stůl)